

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **H. N. T.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2006, č. j. OAM - 848/VL - 20 - 05 - 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2008, č. j. 60 Az 87/2006 - 19,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jímž mu nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni rozhodování žalovaného, a nebyly na něj vztaženy ani překážky vycestování podle § 91 téhož zákona. Stěžovatel namítá, že řízení před správním orgánem bylo zatíženo vadou, která spočívá v tom, že byl porušen zákon v řízení před správním orgánem (odkazuje přitom na ustanovení § 103 odst. 1 písm. b/ zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel uvedl, že správní orgán vedl dokazování v azylovém řízení takovým směrem, aby byla vyloučena aplikace ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel namítá, že skutečnost, že v žádosti o udělení azylu a v pohovoru před správním orgánem uvedl jako důvod opuštění země původu důvody ekonomické, ještě nevylučuje, že byly dány i důvody jiné. Soud nezkoumal, zda nebylo správní řízení vedeno pouze takovým směrem, aby mohla být žádost zamítnuta. Vedle tohoto důvodu stěžovatel rovněž namítl ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. i nesprávnost závěru soudu o tom, že zjevně nedůvodná žádost vylučuje udělení humanitárního azylu, poukázal na to, že správní orgán neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a proto se měl zabývat i existencí důvodů, pro něž by bylo lze udělit azyl podle § 14 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustné důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v první řadě argumentuje kasačními důvody zakotvenými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a namítá, že rozsudek krajského soudu je nesprávný z toho důvodu, že nepostihl vadu řízení spočívající v tom, že správní orgán při svém rozhodnutí vyšel z neúplně zjištěného skutkového stavu. Pokud Nejvyšší správní soud odhlédne od naprosté nekonkrétnosti námítky a vezme za definici sporné otázky implicitní požadavek stěžovatele, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutkový stav i nad rámec stěžovatelových tvrzení, může pouze podotknout, že otázkou dokazování a rozsahu zjišťování skutkového stavu v azylovém řízení ve skutkově obdobných případech, jako je jeho, se zabýval obsírně již ve své předchozí judikatuře a může odkázat i na judikaturu jiných soudů, s níž se ztotožňuje. Za všechny je možné odkázat zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41 (www.nssoud.cz), v němž bylo jasně konstatováno, že správní orgán v řízení o udělení azylu není povinen sám, aniž účastník řízení něco tvrdí, vyhledávat v jeho případě možné znaky pronásledování z azylově relevantních důvodů.

Pokud jde o námítku druhou, Nejvyšší správní soud ji nemůže než považovat za zmatečnou, neboť se vztahuje k údajnému konstatování krajského soudu, jež však v napadeném rozsudku vůbec obsaženo není. Krajský soud na str. 5 a 6 rozsudku pojednává žalobní námítku stěžovatele týkající se možného humanitárního důvodu udělení azylu,

příčemž nikde nevychází z toho, že by šlo o situaci po rozhodnutí správního orgánu podle § 16 zákona o azylu, tj. po zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné. Krajský soud se na uvedeném místě zabývá limity soudního přezkumu aplikace neurčitého právního pojmu a správního uvážení (na nichž je norma § 14 zákona o azylu postavena) a dospívá k závěru, že aplikačnímu postupu správního orgánu nelze z hlediska limitovaného soudního přezkumu ničeho vytknout. Ve vztahu k tomuto právnímu závěru krajského soudu je tedy kasační námitka stěžovatele zcela mimoběžná. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že závěry krajského soudu týkající se aplikace § 14 zákona o azylu jsou prima facie zcela přiléhavé. Pokud jde o přezkum postupu správního orgánu při aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud musí poukázat zejména na svůj rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, který konstatoval, že smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Soudní přezkum takového rozhodnutí se pak pohybuje pouze v tom směru, zda správní uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Nejvyšší správní soud považuje za podstatné vyzdvihnout, že stěžovatel žádných okolností rozhodných pro případnou úvahu o aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu nepřinesl (jeho skutková tvrzení směřovala k osvědčování předpokladů podle § 12 zákona o azylu) – za této situace platí pro obstarávání podkladů pro rozhodnutí o humanitárním azylu v plné míře vývody Nejvyššího správního soudu týkající se dokazování a rozsahu zjišťování skutkového stavu v azylovém řízení (viz výše). Není-li pak pro rozhodnutí o udělení humanitárního azylu žádných relevantních skutečností, nelze mít za nelogický závěr, že správní orgán nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu, a rovněž tak soudní přezkum těžko může učinit více než se omezit na prosté konstatování, že tomu tak je.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu